

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық әдістемелік қызметті дамытуды модельдеу.

ЖАРИЯЛАНДЫ
14.05.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/153041/>

Табигат Гулжан

Лауазымы: тәрбиеші

Қарағанды облысы

Теміртау қаласы

«Қыздар гимназиясы» жанындағы шағын орталық

Тақырыбы: Мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық әдістемелік қызметті дамытуды модельдеу.

Мақсаты: Мектепке дейінгі мекемедегі инновациялық қызмет жүйесінің моделін құру.

Модель мақсатты, мазмұндық, ұйымдық-әрекеттік және өнімділік құрамдастарын қамтиды. Модельдің анықталған компоненттерінің әрқайсысының мағыналы сипаттамасы берілген. Мақсаты: мектеп жасына дейінгі тәрбиешілердің инновациялық әдістемелік іс-әрекетін дамыту моделін ұсыну.

Жұмысты өткізу әдісі немесе әдістемесі: педагогикалық зерттеу әдістемесі.

Нәтижелерді қолдану аясы: қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім беру тәжірибесі

Қоғамның мектепке дейінгі білім беру сапасына қойылатын талаптары жаңартылған білім беру мазмұнын енгізудің заманауи технологиялары мен инновацияның басым бағыттарын іздестіру. Инновацияларды енгізу педагогтардың инновациялық іс-әрекетке дайындығын қамтамасыз етуді талап етеді. **Инновациялық іс-әрекеттің негізгі мақсаты** - репродуктивті қызмет түрінен ауыстыра отырып, шығармашылық тұлға ретінде дамыту, әдістемелік шешімдерді өз бетінше іздеу, педагогты оларды жүзеге

асыратын оқытудың, дамытудың және тәрбиелеудің инновациялық әдістері мен құралдарының әзірлеушісі және авторына айналдыру. Яғни, педагогтың инновациялық әдістемелік іс-әрекетінің қалыптасуы мен дамуы.

Инновациялық әдістемелік қызметтің дамуын модельдеу туралы айтатын болсақ, ең алдымен анықталған әрбір құбылыстың анықтамаларын нақтылау қажет: даму, инновациялық әдістемелік қызмет, модельдеу.

Инновациялық әдістемелік іс-әрекетті біз мектеп жасына дейінгі балаларды жүзеге асыратын оқытудың, дамытудың және тәрбиелеудің өзіндік инновациялық әдістері мен құралдарын әзірлеуге, сынауға, таратуға бағытталған мақсатты педагогикалық қызмет деп түсінеміз.

Инновациялық әдістемелік қызметтің құрылымы мыналарды көрсетеді:

1) Педагогтың инновациялық педагогикалық іс-әрекетті жүзеге асыру қабілеті;

2) педагогикалық инновацияларды жобалау және құрастыру, яғни жаңашылдықтың мазмұнын кәсіби түрде таңдай білу, осы мазмұнды заманауи педагогикалық технологияларды қолдану арқылы жүзеге асыруды жобалау; инновацияны енгізу барысында алуға болатын күтілетін нәтижені болжау, жобаланған инновацияның тиімділігін бағалау критерийлерін сипаттау

Мектепке дейінгі тәрбиешінің инновациялық әдістемелік қызметі мотивтердің, құндылықтардың, құзыреттердің жиынтығымен және рефлексиялық әрекеттер негізінде қолданылатын мектепке дейінгі тәрбиеде жүзеге асырылатын дәстүрлі және инновациялық технологияларды меңгерудің оңтайлы үйлесімімен сипатталатын тұлғаның интегративті сапасы ретінде ұсынылады.

Модельдің ерекшелігі оны мектепке дейінгі тәрбиешінің кәсіби маңызды қасиеттерін дамытуға педагогикалық әсер етуді жүзеге асырудың қуатты ресурсы бар инновациялық әдістемелік жұмыс жүйесінде инновациялық мектепке дейінгі білім беру мекемесінің тәжірибесіне енгізу болып табылады.

Мектепке дейінгі білім берудің білім беру бағдарламасына инновацияны енгізудің маңыздылығы жоғары. Жаңа модельдер мен технологиялар заманауи тенденцияларды ескере отырып әзірленеді, сондықтан ол тиімді. Әдетте, инновациялар айтарлықтай жаһандық болып табылады, олар бүкіл мектепке дейінгі мекеменің жұмысына әсер етеді. Қазіргі уақытта мектепке дейінгі білім берудің көптеген инновациялық үлгілері бар.

Соның бірі - жобалардың инновациялық моделі — бұл балалардың білім беру мақсатына өз бетінше жетуі. Олар ересек адам реттейтін барлау арқылы нәтижеге жетуі керек. Мұндай зерттеу барысында бала көптеген жаңа нәрселерді игереді, әлемнің

қалай жұмыс істейтінін түсінеді, білімдегі қабілеттерін шыңдайды. **Жоба үлгісінің мәні мынада:** балалар мұндай жаңа білімді кезең-кезеңімен игеріп, уақыт өте келе мұндай жобаларды күрделендіреді. Негізгі фактор – когнитивтік. Жобадағы әрекеттер әрқашан белгілі бір нәтижеге бағытталған. Бұл нәтиже тек педагог пен баланың өзара жұмысы арқылы мүмкін болады.

Жобалық іс-әрекет үлгісі педагогпен шәкірттеріне деген үлкен шыдамдылық пен құрметті талап етеді. Олар табысқа сену керек және балаларды зерттеу іс-әрекетінде барлық жағынан ынталандыру керек. Дұрыс идеяларды, ұсынылған әдістерді ынталандыру, жалпы кез келген бастаманы педагог адекватты түрде қабылдауы керек. Топпен жұмыс жасағанда рефлексия жасау, дұрыс шешімдерді таңдау, бөліктерден біртұтас құру қабілеттері дамиды. Осылайша, модель мектепке дейінгі білім беруде балалардың интеллектуалдық әлеуметтік шығармашылық өзін-өзі дамыту әдісі ретінде әрекет етеді.

Бұл модель балалардың бойында тек іс-әрекетте қалыптасатын және дамитын дағдыларды дамытады. Сонымен қатар, жоба барысында әлеуметтік сипаттамалар да қалыптасады: топта жұмыс істей білу және бір-біріне көмектесу. Жобалық іс-әрекет технологиясының негізгі мақсаты – баланың еркін шығармашылық тұлғасын дамыту.

Бұл модельдің нәтижесі: тәуелсіздік, мақсатқа жету қабілеті, белгілі бір танымдық деңгейге жету болады.

Модульдегі маңызды нәрсе — барлық үйе байланыстыратын белгілі бір тақырып. Мұндай тақырып мерекеге дайындық немесе тақырыпты зерттеу болуы мүмкін. Яғни, сфера танымдық және ойын-сауық болуы мүмкін. Бұл тақырып барлық іс-әрекеттерге мән береді және сәйкесінше нәтижеге жетуге ынталандырады. Әдістемелік аспектіде сюжет немесе тақырып әр түрлі әрекет түрлерін біріктіреді және дидактикалық мақсаттар мен міндеттерді сәтті шешуге әкеледі. Модульмен жұмыс істеу процесі келесідей: алдымен тақырып таңдалады, содан кейін осы тақырыпты дамытуға және оның мақсатына жетуге ықпал ететін іс-әрекеттер таңдалады. Ол оқу процесін балалардың шынайы өмірімен, топта қалыптасатын жағдаймен байланыстыруға мүмкіндік береді. Осының арқасында балалар ойын немесе сүйікті іс-әрекеті сияқты әсер алады. Мұғалімдер бірінші, кіріспе сабағына, яғни «бастаушыға» ерекше көңіл бөледі. Дұрыс таңдалған модульдің тұтастығын балалардың іс-әрекетіне қажетті орынды береді. Балалардың модуль тақырыбы бойынша жұмысының нәтижесі әдетте суреттер, қолөнер бұйымдары, аппликациялар, энциклопедиялық альбомдар, өлеңдер мен ертегілер жазылған шағын кітаптар, шығармашылық тапсырмалар, есептер және т.б.

Қортынды: Инновациялық іс-шаралар аясында оқу іс-шараларын жобалау. Әрі қарайғы жұмыстарды түзету үшін жыл сайынғы талдау семинарларын өткізу.

Инновациялық қызмет моделін енгізу оқу үдерісінің тиімділігіне оң әсерін тигізеді. Біздің тәжірибеміз бен заманауи зерттеулер көрсеткендей, баланың дамуында педагогикалық процесті сауатты басқарудың маңызы зор. Инновациялық технологияларды қолдану мектеп жасына дейінгі балалардың оқу іс-әрекетін дараландырудың жаңа мүмкіндіктерін береді. Педагогтардың инновациялық іс-әрекетке қатысуы білім беру қызметінің жаңа мазмұнын дамытуға көмектеседі, мектеп жасына дейінгі балалардың даму мақсаттарын табысты жүзеге асыру үшін білім беруді дараландыруды қамтамасыз етеді.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.